

ЗАХИРАЛ: Ж.БОЛОРМАА

5 ДУГААР СУРГУУЛИЙН **“ГАЗАРЗҮЙ”** ХИЧЭЭЛИЙН 10-Р АНГИЙН АНГИ ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН ЖИШИГ ДААЛГАВАР

Газар зүйн 11-р ангийн ангийн дэвших шалгалтын материал
1-Р ХЭСЭГ

Мэдлэг ойлголт:

1. Ямар графикаар дүрсэлсэн бэ? \1оноо\

A. Цацраган В. Шугаман С. Тойргон D. Баганан

2. Зурагт Герман улсыг тодруулжээ. Дараах тайлбаруудаас Германыг хөгжингүй орон гэдгийг илэрхийлж байгааг нь сонгоно уу? \1оноо\

- A. Чех, Австри, Швейцар зэрэг улстай хиллэдэг
- B. 16 мужаас тогтсон, парламентийн засаглалтай
- C. Нэг хүнд оногдох ДНБ нь 45000\$ орчим
- D. Нутгийн төв хэсгээр уулархаг

3. Зурагт үзүүлсэн пиктографийн дагуу 1987-2000 онд хүн ам хэдээр өссөн байна вэ? \1оноо\

- A. 250,000
- B. 500,000
- C. 750,000
- D. 1,000,000

4. Дунджаар 1000 хүн ам тутамд 10 хүүхэд шинээр төрж, 5 хүн нас барж байна гэж үзвэл ердийн өсөлт хэд байх вэ? \1оноо\

- A. 5000
- B. 985
- C. 15
- D. 5

5. Герман улсын хүн амын ердийн өсөлтийг олно уу? \ 1оноо\

Улс	Төрөлт (1000 хүн тутамд)	Нас баралт	Ердийн өсөлт (1000 хүн тутамд)

		(1000 хүн тутамд)	
Болив	22.8	6.5	16.3
Герман	8.5	11.4	?

A.19.9

B.2.9

C.– 2.9

D.– 19.9

6. 19. Хөгжингүй орнуудын хөдөө аж ахуйн салбарт аль шинж давамгайлдаг вэ? \1оноо\
- A. бүтээмж бага
B. эрчимжсэн, төрөлжсөн
C. эрчимжээгүй хөгжил муу
D. төрөлжилт бага
7. Аж үйлдвэрт өргөн хэрэглэгддэг, металл ашигт малтмалын төрлийг сонгоно уу. \1оноо\
- A. газрын тос байгалийн хий
B. нүүрс
C. хар ба өнгөт төмөрлөг
D. хүхэр
8. Хямд учир дэлхийд ачаа эргэлтийн хэмжээгээр тэргүүлдэг, их хэмжээний болон удаан хадгалагддаг бараа бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэдэг тээврийн төрөл аль нь вэ? \1оноо\
- A. Агаарын тээвэр
B. Усан замын тээвэр
C. Хоолойн тээвэр
D. Ердийн хөсөг
9. Европоос Ази болон Энэтхэгийн далайд гарах замыг дөтлөх зорилгоор 1869 онд байгуулсан суваг аль нь вэ? \1оноо\
- A. Балтийн тэнгисийн суваг
B. Цагаан тэнгисийн суваг
C. Суэцийн суваг
D. Панамын суваг
10. Далайн усны дулаарал нь шүр цайрах аюулд хүргэж байна. Зурагт шүр цайрсан газруудыг харьцуулжээ. Зургийг ашиглан **БУРУУ** хариуг олоорой \1оноо\
- A. Зургаас шүрийн тархалтыг харж болохоор байна
B. Шүр цайрах үзэгдэл огцом өссөн байна
C. Хамгийн их цайрсан газар нь Зүүн Өмнөд Ази, Австралийн эрэг орчим нутаг байна
D. Шүрийн цайрах үзэгдэл огцом буурсан байна
11. Кени улсын хойд хэсэгт 3.5 сая хүн өлсгөлөнгийн улмаас амь насаа алдах болсон үндсэн шалтгааныг байгалийн нөхцөлтэй холбон тайлбарласан хувилбарыг сонгоорой. \1оноо\
- A. хүн амын олонх нь ядуу, ХХИ-ээр 128-р байранд ордог
B. зарим газар хүн амын хэт төвлөрөлт үүссэн
C. удаан хугацааны ган гачиг
D. эмэгтэйчүүдийн боловсролын түвшин тааруу

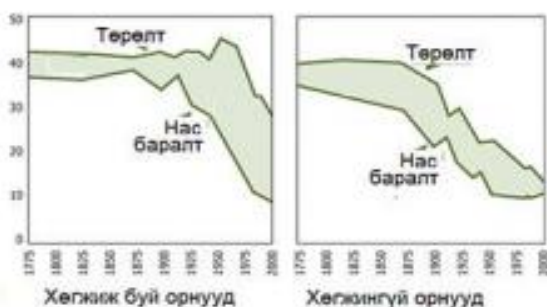
Чадвар:

12. Улсуудын хөгжлийн гол хүчин зүйл нь юу вэ? \1оноо\
- A. Байгалийн баялаг
B. Өргөн уудам газар нутаг
C. Засаглалын хэлбэр
D. Хүний нөөц буюу боловсролтой иргэд
13. Газарзүйн байрлалын хувьд давуу бол жижиг улс байсан ч олон улсын хөдөлмөрийн газарзүйн хуваарьт чухал үүрэгтэй. Сингапур улсын үсрэнгүй хөгжлийн шалтгааныг тодорхойлоорой. \1оноо\
- A. газар нутгийн хэмжээ том
B. байгалийн нөөц ихтэй

- C. далай тэнгисээс алслагдсан
- D. олон "замын уулзвар" дээр оршдог

14. Дэлхийн улс орнуудын хөгжлийн төвшнийг тодорхойлоход хүний хөгжлийг индексийг шалгуур болгох бөгөөд шууд хамаарахгүй үзүүлэлтийг сонгоно уу. (1 оноо)

- A. нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
- B. иргэдийн бичиг үсэг тайлагдсан байдал
- C. хүн амын дундаж наслалт
- D. орон сууцтай иргэдийн эзлэх хувь

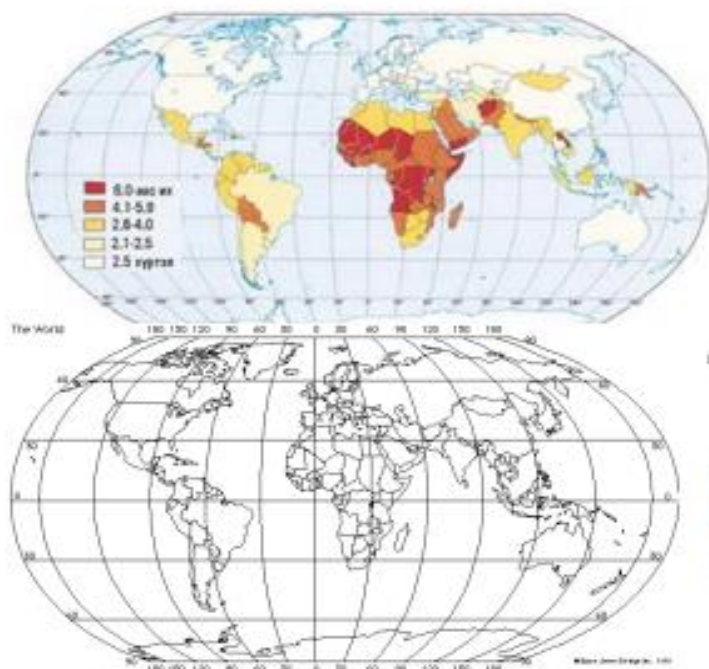
15. Графикийг харьцуулж ялгааг зөв тодорхойлсон хариуг сонго. (2 оноо)

- A. 2000 оны хөгжиж буй орнуудын төрөлт нь хөгжингүй орнуудынхаас их байна
- B. 1975 оны хөгжиж буй орнуудын төрөлт нь хөгжингүй орнуудынхаас бага байна
- C. 1950 оны хөгжиж буй орнуудын ердийн өсөлт хөгжингүй орнуудынхаас бага байна
- D. 1875 оны хөгжиж буй орнуудын ердийн өсөлт хөгжингүй орнуудынхаас их байна

16. Ямар орнуудад хүн амын ердийн өсөлт (11-10=1) байх вэ? (2 оноо)

- A. Өндөр хөгжилтэй орнуудад
- B. Хөгжиж буй орнуудад
- C. Буурай хөгжилтэй орнуудад
- D. Хэт олон хүн амтай орнуудад

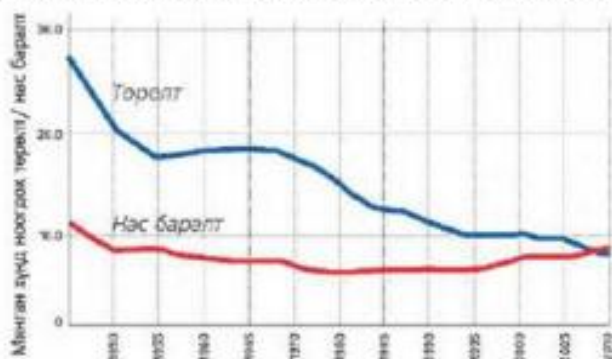
17. Манай улсын төрөх насны нэг эмэгтэйд дунджаар хэдэн хүүхэд ногдож байна вэ?, Энэ үзүүлэлтээр манай улсаас 2 дахин өндөр үзүүлэлттэй ямар орнууд байна вэ? (2 оноо)

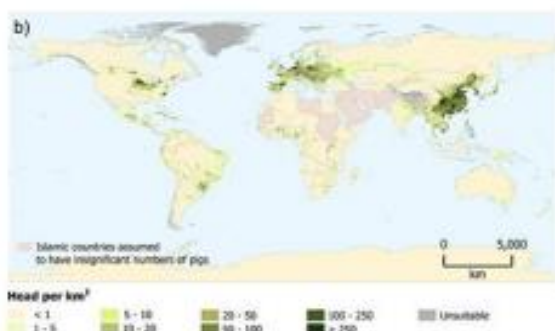
18. ӨӨ 0-10⁰-ын хооронд орших 100 саяас олон хүн амтай Ази тивийн улс аль нь вэ? (2 оноо)

- A. Энэтхэг
- B. Индонез
- C. Хятад
- D. Бангладеш

19. Япон улсын 1000 хүнд ногдох төрөлт ба нас баралтыг харуулжээ. 2000 оноос хойш гарсан өөрчлөлтийг тайлбарлан бичнэ үү. (2 оноо)

20. Гахайн аж ахуйн тархалтыг харуулсан зургийг ашиглан, зөв хариуг олоорой. \1оноо\

A. Хамгийн их тархалт Өмнөд Америкт байна
 B. Европ ба Зүүн Өмнөд Ази, Хойд Америк гэсэн үндсэн 3 бүс байна
 C. Исламын орнуудад гахайн аж ахуй их байна
 D. Австралид гахайн аж ахуй их байна

21. Газар тариалангийн салбарыг хүнсний болон техникийн ургамал гэж хоёр ангилах бөгөөд техникийн ургамалд багтахыг олоорой. \1оноо\

- A. Буурцагт ургамал, жимс жимсгэнэ
- B. Улаан буудай, цагаан будаа
- C. Хөвөн, маалинга
- D. Төмс, хүнсний ногоо

22. Улс орны хүн амын тоо цөөрөхөд аль нь нөлөөлөх гол хүчин зүйл БИШ вэ? \1оноо\

- A. Төрөлт буурах
- B. ХДХВ-ын халдвар
- C. Зэвсэгт мөргөлдөөн
- D. Уур амьсгалын дулаарал

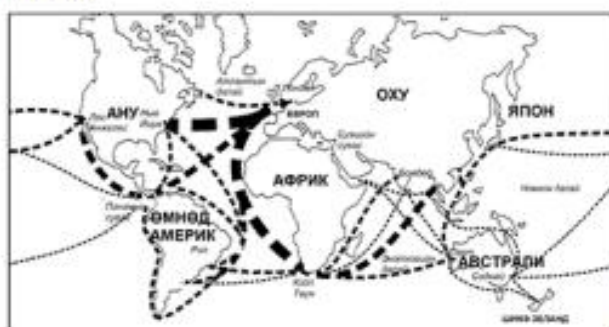
23. Дэлхийн усан замын тээвэрт гол үүрэгтэй Африк, Ази, Европ тивийг заагласан сувгийг дасгалын зурагт тэмдэглэж бичнэ үү? \2оноо\

- A. Панам
- B. Дрейк
- C. Гибиралтар
- D. Сүэц

24. Далайн орнуудын тээврийн зураг үзүүлжээ.

Далайн тээврийн чиглэлүүдээс хамгийн их ачаа эргэлттэй 2 чиглэлийг тодорхойлоорой. \2оноо\

.....
 .....
 .....

25. 1950 онд дэлхийн ачаа эргэлтийн хэмжээ 7 их наяд тн/км байсан бол одоо 50

их наяд тн /км болж өссөн ба 61% нь усан тээвэрт ноогддог байхад Монгол улсын ачаа эргэлтийн ихэнх аль тээвэрт ноогдох вэ? Харьцуулан дүгнэлт хийнэ үү? \2оноо\

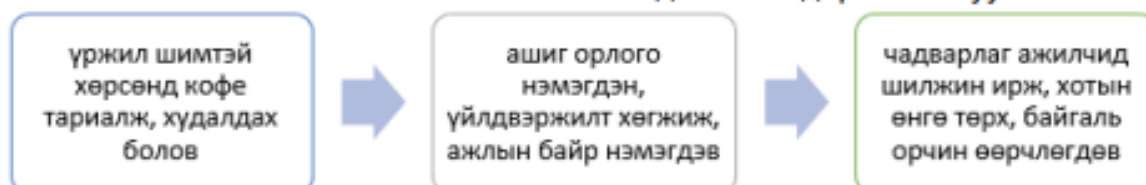
26. Улаанбаатар хотын хотжилтоос үүсч буй асуудлуудаас 1 жишээг сонгон авч шалтгаан ба үр дагаврыг тодорхойлно уу. Энэ асуудлыг ямар арга замаар шийдэх боломжтой гэж үзэж байна вэ? \2оноо\

а) Асуудал : .....

б) Шийдэх арга зам: .....

27. Дараах схемийг ажиглан ямар өөрчлөлт явагдсаныг тодорхойлно уу \2оноо\

A. Хөрсний доройтол

B. Хүн амын шилжилт

C. Хотын үүсэл-хотжилт

D. Аж үйлдвэржилт

28. Европын бүх орон газрынхаа бараг 80-90 хувийг хагалж боловсруулан ашигласан байдаг тул тэнд газрыг хамгаалах талаар маш сайн туршлагатай. Ямар аргуудаар хамгаалдаг вэ? \2 оноо\ .....

29. Хөгжиж байгаа болон буурай хөгжилтэй орнуудад газрыг хамгаалах арга хэмжээ авах нь нэн бага, хөрсний үржил шим муудаж, ургац багасмагц шинээр эрүүл газрыг ашигладаг нь ямар үр дагаврыг авчирдаг вэ? \2оноо\

30. Улс орны эдийн засгийн хөгжлийн төвшинд ШУУД ХАМААРАХГҮЙ үзүүлэлт аль нь вэ? \1оноо\

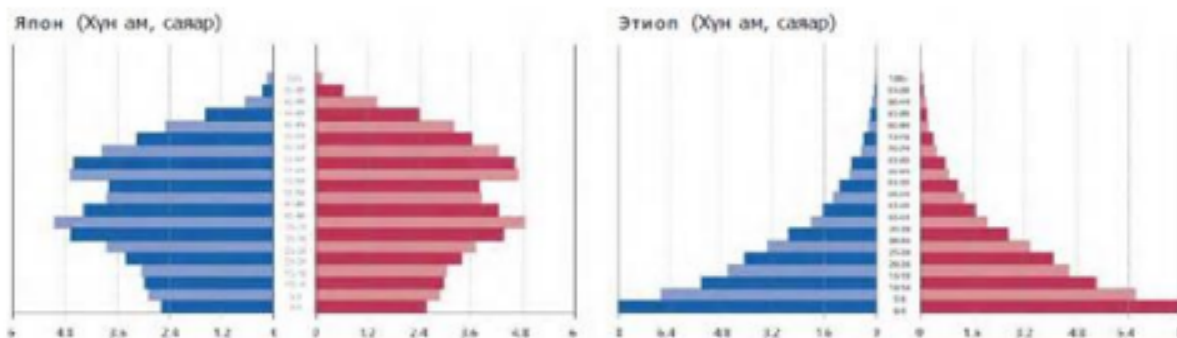
A. Хотжилт

B. Цэвдэгийн тархалт

C. Хэлний бүлэг

D. Шашин

31. Япон болон Этиоп улсын хүн амын нас хүйсийн суврагыг харьцуулж дүгнэн бичээрэй. \2 оноо\

үржихүйн 2-р хэв шинжийн орнуудын онцлог аль нь вэ? \2оноо\

- A. Төрөлт их   Б. Төрөлт бага
 В. Нас баралт бага   Г. Дундаж наслалт өндөр

33. Дэлхийд хамгийн ихээр тариалдаг үр тарианы ургамлыг нэрлэж, түүнийг боловсруулан өдөр тутам хэрэглэдэг ямар бүтээгдэхүүн хийдэг болохыг бичээрэй. \2 оноо\

.....

.....

34. Суудлын машин үйлдвэрлэлээр тэргүүлэгч орныг сонгоорой \1оноо\

- A. АНУ   Б. Япон   В. Герман   Г. Франц

35. Сэргээгдэх эрчим хүчний төрлүүдээс 2-ыг нэрлэнэ үү? \2 оноо\

.....

.....

36. Хөрсний доройтлоос сэргийлэх үндсэн арга замуудад аль нь хамаарахгүй вэ? \1оноо\

- A. борооны ус зайлуулах байгууламж хийх   В. хашаалах
 C. мод тарих   D. уул уурхайн олборлолт

2- Р ХЭСЭГ

Мэдлэг ойлголт:

37. Дэлхийн аж үйлдвэрийн салбаруудыг нэрлэнэ үү. \3-ыг нэрлэнэ үү \ \3 оноо\

.....

.....

Чадвар :

38. Хүн амын төрөлт, нас баралтыг улс орнуудын хөгжлийн түвшингөөр харуулжээ. Хятад ба Энэтхэг улсын хүн амын суваргыг ажиглаад ижил төсөөтэй болон ялгаатай талыг тодорхойлоорой. \3оноо\

Төсөөтэй тал :

Ялгаатай тал:

.....

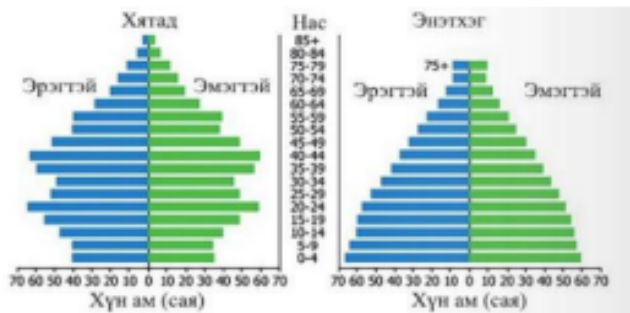
.....

.....

.....

.....

.....

39. Сэргээгдэх эрчим хүчийг хөгжүүлэх үйл ажиллагаанд нэгдсэн улсуудыг газарзүйн зурагт харуулсан байна. Сэргээгдэх эрчим хүч хэрэглэх нь ямар ач холбогдолтой вэ? гурван жишээ бичээрэй. \Зоноо\

.....

.....

.....

40. Дугуй унах, явган явах, нийтийн тээвэрт суух зэрэг нь хүлэмжийн хийг бууруулахад ямар ач холбогдолтой үйлдэл болохыг тайлбарлана уу \4оноо\

.....

.....